سورة الرّوم (٣٠)

މި سورة ގައިވަނީ ٦٠ آية އެވެ. މިއީ مكّى سورة އެކެވެ.

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَـٰنِ ٱلرَّحِيمِ

رحمن ވަންތަ رحيم ވަންތަ الله ގެ اسم ފުޅުން ފަށައިގަންނަމެވެ.

الٓمٓ ﴿١﴾

(١) ا ل م (މި އަކުރުތަކުގެ مراد ދަންނަވާ ގެންނެވީ الله އެވެ.)

غُلِبَتِ ٱلرُّومُ ﴿٢﴾ فِيٓ أَدۡنَى ٱلۡأَرۡضِ وَهُم مِّنۢ بَعۡدِ غَلَبِهِمۡ سَيَغۡلِبُونَ ﴿٣﴾
فِي بِضۡعِ سِنِينَۗ لِلَّهِ ٱلۡأَمۡرُ مِن قَبۡلُ وَمِنۢ بَعۡدُۚ وَيَوۡمَئِذٖ يَفۡرَحُ ٱلۡمُؤۡمِنُونَ ﴿٤﴾

(٢،٣،٤) (عربى ނަށާ) އެންމެ ކައިރި ބިމުގައި (فارسى ނުގެ އަތުން) رومى ނަ
ބަލިކަށިވެއްޖެއެވެ. އަދި އެއުރެން ބަލިވުމުގެ ފަހުން، މަދު އަހަރުތަކެއްގެ ތެރޭގައި ކާމިޔާބު
ހޯދާނެތެވެ. (އެބަހީ: فارسى ނުގެ މައްޗަށެވެ.) މީގެކުރިންވެސް އަދި މީގެފަހުންވެސް
ހުރިހާކަމެއް މިލްކުވެގެންވަނީ، الله އަށެވެ. އަދި އެދުވަހުން مؤمن ން އުފާކުރާނެތެވެ.

بِنَصۡرِ ٱللَّهِۚ يَنصُرُ مَن يَشَآءُۖ وَهُوَ ٱلۡعَزِيزُ ٱلرَّحِيمُ ﴿٥﴾

(٥) (އެއީ) الله ގެ نصر ންނެވެ. އެކަލާނގެ އިރާދަކުރައްވާ ބަޔަކަށް نصر ދެއްވައެވެ. އަދި
އެކަލާނގެއީ، عزيزވަންތަ، رحيم ވަންތަ ރަސްކަލާނގެއެވެ.

وَعۡدَ ٱللَّهِۖ لَا يُخۡلِفُ ٱللَّهُ وَعۡدَهُۥ وَلَٰكِنَّ أَكۡثَرَ ٱلنَّاسِ لَا يَعۡلَمُونَ ﴿٦﴾

(٦) الله ގެ وعد ފުޅެވެ. الله، އެކަލާނގެ وعد އާ خلاف ވެ ވޮޑިގެއް ނުގަންނަވަތެވެ.
އެހެންނަމަވެސް، މީސްތަކުންގެ ގިނަބައިމީހުން (އެކަމެއް) ނުދަންނަތެވެ.

يَعۡلَمُونَ ظَٰهِرٗا مِّنَ ٱلۡحَيَوٰةِ ٱلدُّنۡيَا وَهُمۡ عَنِ ٱلۡأٓخِرَةِ هُمۡ غَٰفِلُونَ ﴿٧﴾

(٧) ދުނިޔޭގެ ދިރިއުޅުމުން އެއުރެންނަށް އެނގެނީ ބޭރުފުށުގެ ކަންތައްތަކެވެ. އަދި އެއުރެންނަކީ،
آخرة ދުވަހާމެދު غافل ވެގެންވާ ބަޔަކު ކަމުގައެވެ.

أَوَلَمۡ يَتَفَكَّرُواْ فِيٓ أَنفُسِهِمۗ مَّا خَلَقَ ٱللَّهُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضَ وَمَا بَيۡنَهُمَآ إِلَّا
بِٱلۡحَقِّ وَأَجَلٖ مُّسَمّٗىۗ وَإِنَّ كَثِيرٗا مِّنَ ٱلنَّاسِ بِلِقَآيِٕ رَبِّهِمۡ لَكَٰفِرُونَ ﴿٨﴾

(٨) އަދި އެއުރެން، އެއުރެންގެ އަމިއްލަ نفس ތެރޭގައި ފިކުރުކޮށް ނުލާހެއްޔެވެ؟
حق ގޮތުގައި، އަދި ކަނޑައެޅިގެންވާ أجل އަކަށް މެނުވީ އުޑުތަކާއި، ބިމާއި، އެދެމެދުގައިވާ
ތަކެއްޗެއް الله ނުހައްދަވައެވެ. އަދި ހަމަކަށަވަރުން، މީސްތަކުންގެ ތެރެއިން ގިނަމީހުން،
އެއުރެންގެ ވެރިރަސްކަލާނގެއާ ބައްދަލުވުމަށްޓަކައިވެސް كافروވެގެންކަން ކަށަވަރެވެ.

أَوَلَمْ يَسِيرُوا۟ فِى ٱلْأَرْضِ فَيَنظُرُوا۟ كَيْفَ كَانَ عَـٰقِبَةُ ٱلَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ ۚ كَانُوٓا۟
أَشَدَّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَأَثَارُوا۟ ٱلْأَرْضَ وَعَمَرُوهَآ أَكْثَرَ مِمَّا عَمَرُوهَا وَجَآءَتْهُمْ رُسُلُهُم
بِٱلْبَيِّنَـٰتِ ۖ فَمَا كَانَ ٱللَّهُ لِيَظْلِمَهُمْ وَلَـٰكِن كَانُوٓا۟ أَنفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿٩﴾

(٩) އަދި ބިމުގައި ދަތުރުފަތުރުކޮށް، އެއުރެންގެ ކުރިން އުޅުނު މީހުންގެ ނިމުންވީ
ގޮތް ވީއާކަށްކަން ފަހެ، އެއުރެން ނުބަލަނީހެއްޔެވެ؟ އެއުރެންނަށްވުރެ ބާރުގަދަ ބައެއް ކަމުގައި،
އެއުރެން (އެބަހީ: ކުރިން އުޅުނު މީހުން) ވިއެވެ. އަދި އެއުރެން ބިން ގޮވައި (ދަނޑުވެރިކަން ކުރުމުގައި،
معدن ނެގުމުގައި) ތަޅުއްގަނޑުކުރޫއެވެ. އަދި (مكة ގެ مشرك ން) އެ ބިން އާބާދުކުރި ވަރަށްވުރެ
ގިނަ ން، އެއުރެން އެ ބިން އާބާދުކުރޫއެވެ. އަދި އެއުރެންގެ رسول ން، ފާޅުވެގެންވާ معجزات ތަކާއިގެން،
އެއުރެންގެ ގާތަށް ވަޑައިގަތެވެ. ފަހެ، الله، އެއުރެންނަށް އަނިޔާކުރައްވާ ކަމުގައި ނުވެއެވެ.
އެހެންނަމަވެސް، އެއުރެން، އެއުރެންގެ އަމިއްލަ نفس ތަކަށް އަނިޔާކުރާކަމުގައި ވޫއެވެ.

ثُمَّ كَانَ عَـٰقِبَةَ ٱلَّذِينَ أَسَـٰٓـُٔوا۟ ٱلسُّوٓأَىٰٓ أَن كَذَّبُوا۟ بِـَٔايَـٰتِ ٱللَّهِ وَكَانُوا۟ بِهَا يَسْتَهْزِءُونَ ﴿١٠﴾

(١٠) ދެން ނުބައިކަންތައް ކަންތައްކުރި މީހުންގެ ނިމުމަކީ (އެއުރެންނަށް ލިބުނު) އެންމެ
ނުބައި ޖަޒާއެވެ. އެއީ އެއުރެން الله ގެ آية ތައް ދޮގުކުރީތީ، އެ آية ތަކަށް ފުރައްސާރަކުރާ
އުޅުނު ބަޔަކު ކަމުގައިވީމައެވެ.

ٱللَّهُ يَبْدَؤُا۟ ٱلْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُۥ ثُمَّ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿١١﴾

(١١) (ނެތުމުގެ ތެރެއިން) خلق ތަކުން އަލަށް ފުޅައްދަވައި، ދެން އަލުން އެ إعادة
ކުރައްވަނީ الله އެވެ. ދެން ތިޔަބައިމީހުން رجوع ކުރެވޭނީ އެކަލާނގެ حضرة އަށެވެ.

وَيَوْمَ تَقُومُ ٱلسَّاعَةُ يُبْلِسُ ٱلْمُجْرِمُونَ ﴿١٢﴾

(١٢) އަދި قيامة ދުވަސް އަންނަހިނދު، ކުށްވެރިންގެ އުންމީދު ކެނޑި ދާނެއެވެ.

وَلَمْ يَكُن لَّهُم مِّن شُرَكَآئِهِمْ شُفَعَـٰٓؤُاْ وَكَانُواْ بِشُرَكَآئِهِمْ كَـٰفِرِينَ ﴿١٣﴾

(١٣) (الله ފިޔަވައި) އެއުރެން އަޅުކަންކޮށް شريك ކޮށް އުޅުނު އެއްވެސް ފަރާތެއް
އެއީ، އެއުރެންނަށްޓަކައި شفاعة ތެރިވާ ބަޔަކު ކަމުގައި ނުވިއެވެ. އަދި އެއުރެން އަޅުކަންކޮށް
شريك ކޮށް އުޅުނު ތަކެތާމެދު ސަބަބުން އެއުރެންވީ كافرން ކަމުގައެވެ.

وَيَوْمَ تَقُومُ ٱلسَّاعَةُ يَوْمَئِذٍ يَتَفَرَّقُونَ ﴿١٤﴾

(١٤) قيامة ވާ ދުވަހު އެއުރެން (އެބަހީ: މީސްތަކުން) އެދުވަހުން ދެބަޔަކަށް ބައިވެގެން
ދާނެއެވެ.

فَأَمَّا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ ٱلصَّـٰلِحَـٰتِ فَهُمْ فِى رَوْضَةٍ يُحْبَرُونَ ﴿١٥﴾

(١٥) ފަހެ، إيمان ވެ، صالح عمل ތައް ކުރިމީހުން ދަންނާށެވެ! ފަހެ، އެއުރެންވަނީ،
އުފާވެ، نعمة ލިބޭ حال، (ސުވަރުގޭގެ) ބަގީޗާއެއްގައެވެ.

وَأَمَّا ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ وَكَذَّبُواْ بِـَٔايَـٰتِنَا وَلِقَآئِ ٱلْـَٔاخِرَةِ فَأُوْلَـٰٓئِكَ فِى ٱلْعَذَابِ مُحْضَرُونَ ﴿١٦﴾

(١٦) އަދި كافرވެ ތިމަންރަސްކަލާނގެ آية ތަކާއި، آخرة އާ ބައްދަލުވާނޭކަން ދޮގުކުރި
މީހުން ދަންނާށެވެ! ފަހެ، އެއުރެންވަނީ عذاب ގެ ތެރެއަށް حاضرކުރައްވާފައެވެ.

فَسُبْحَـٰنَ ٱللَّهِ حِينَ تُمْسُونَ وَحِينَ تُصْبِحُونَ ﴿١٧﴾

(١٧) ފަހެ، ތިޔަބައިމީހުން ހަވީރުގެ ތެރެއަށް ވަންނަހިނދުގައްޔާއި، ފަތިހުގެ ތެރެއަށް
ތިޔަބައިމީހުން ވަންނަހިނދު، الله އަށް تسبيح ކިޔައި ނަމާދުކުރާށެވެ!

وَلَهُ ٱلْحَمْدُ فِى ٱلسَّمَـٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ وَعَشِيًّا وَحِينَ تُظْهِرُونَ ﴿١٨﴾

(١٨) އުޑުތަކާއި، ބިމުގައި އެންމެހާ تعريف އާއި ثناء ލިބިވޮޑިގެންވަނީ އެކަލާނގެއަށެވެ.
އަދި އަނދިރިވުމުން އަންނަ ވަގުތުގައްޔާއި، ތިޔަބައިމީހުން މެންދުރުގެ ތެރެއަށް
ވަންނަހިނދުގައި (الله އަށް ތިޔަބައިމީހުން تسبيح ކިޔައި ނަމާދުކުރާށެވެ!)

يُخْرِجُ ٱلْحَىَّ مِنَ ٱلْمَيِّتِ وَيُخْرِجُ ٱلْمَيِّتَ مِنَ ٱلْحَىِّ وَيُحْىِ ٱلْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا ۚ
وَكَذَٰلِكَ تُخْرَجُونَ ﴿١٩﴾

(١٩) މަރުވެފައިވާ ތަކެތިން ދިރޭ ތަކެތި އެކަލާނގެ ނެރުއްވައެވެ. އަދި ދިރޭ ތަކެތިން

މަރުވެފައިވާ ތަކެތި ނެރުއްވައެވެ. އަދި ބިން މަރުވެ އޮތުމަށްފަހު އެ ބިން ދިރުއްވައެވެ. އަދި
ތިޔަބައިމީހުން (قيامة ދުވަހުން) ނެރުއްވާނީވެސް ހަމައެފަދައިންނެވެ.

وَمِنْ ءَايَـٰتِهِۦٓ أَنْ خَلَقَكُم مِّن تُرَابٍ ثُمَّ إِذَآ أَنتُم بَشَرٌ تَنتَشِرُونَ ﴿٢٠﴾

(٢٠) އަދި އެކަލާނގެ ތިޔަބައިމީހުން ވެލިން އުފެއްދެވުމީ، އެކަލާނގެ ކުދުރަތުވަންތަކަމުގެ ހެކިތަކުގެ ތެރެއިންނެވެ. ދެން އެހިނދު، ތިޔަބައިމީހުން އިންސާނުންގެ ގޮތުގައި (ބިމުގައި) ފެތުރިގެންވަނީއެވެ.

وَمِنْ ءَايَـٰتِهِۦٓ أَنْ خَلَقَ لَكُم مِّنْ أَنفُسِكُمْ أَزْوَٰجًا لِّتَسْكُنُوٓا۟ إِلَيْهَا وَجَعَلَ بَيْنَكُم مَّوَدَّةً وَرَحْمَةً ۚ إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَـَٔايَـٰتٍ لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ﴿٢١﴾

(٢١) ތިޔަބައިމީހުންނަށް ހަމަ ތިޔަބައިމީހުންގެ نفس ތަކުން އަނބިން ހެއްދެވުމަކީ، އެކަލާނގެ ކުދުރަތުވަންތަކަމުގެ ހެކިތަކުގެ ތެރެއިންވާ ކަމެކެވެ. އެއީ ތިޔަބައިމީހުން އެކަނބުލުންގެ ގާތުގައި ހަމަޖެހުން ލިބިގަތުމަށްޓަކައެވެ. އަދި އެކަލާނގެ ތިޔަބައިމީހުންގެ މެދުގައި ލޯބިވާކަމާއި، އޯގާތެރިކަން ލައްވައެވެ. ހަމަކަށަވަރުން، ފިކުރު ހިންގާ ބަޔަކަށް އެކަމުގައި ހެކިތަކެއްވާކަން ކަށަވަރެވެ.

وَمِنْ ءَايَـٰتِهِۦ خَلْقُ ٱلسَّمَـٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ وَٱخْتِلَـٰفُ أَلْسِنَتِكُمْ وَأَلْوَٰنِكُمْ ۚ إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَـَٔايَـٰتٍ لِّلْعَـٰلِمِينَ ﴿٢٢﴾

(٢٢) އުޑުތަކާއި ބިން ހެއްދެވުމާއި، ތިޔަބައިމީހުންގެ ދުލުތަކާއި (އެބަހީ: ބަސްތަކާއި) ކުލަތައް ތަފާތުވެފައިވުމަކީ، އެކަލާނގެ ކުދުރަތުވަންތަކަމުގެ ހެކިތަކުގެ ތެރެއިންވާ ކަމެކެވެ. ހަމަކަށަވަރުން، އެކަމުގައި (އެފަދަ ކަންތައް) ދަންނަމީހުންނަށް ހެކިތަކެއްވާކަން ކަށަވަރެވެ.

وَمِنْ ءَايَـٰتِهِۦ مَنَامُكُم بِٱلَّيْلِ وَٱلنَّهَارِ وَٱبْتِغَآؤُكُم مِّن فَضْلِهِۦٓ ۚ إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَـَٔايَـٰتٍ لِّقَوْمٍ يَسْمَعُونَ ﴿٢٣﴾

(٢٣) އަދި ރޭގަނޑާއި ދުވާލުގެ ވަގުތުގައި ތިޔަބައިމީހުން ނިދާ ނިދުމާއި، އެކަލާނގެ فضل ވަންތަކަމުގެ ތެރެއިން އެދި ތިޔަބައިމީހުން މަސައްކަތްކުރުމަކީވެސް، އެކަލާނގެ ކުދުރަތުވަންތަކަމުގެ ހެކިތަކުގެ ތެރެއިންނެވެ. ހަމަކަށަވަރުން، އެކަމުގައި (އަޑު) އަހާ

ބަޔަކަށް ހެކިތަކެއްވާކަން ކަށަވަރެވެ.

وَمِنْ ءَايَـٰتِهِۦ يُرِيكُمُ ٱلْبَرْقَ خَوْفًا وَطَمَعًا وَيُنَزِّلُ مِنَ ٱلسَّمَآءِ مَآءً فَيُحْىِۦ بِهِ
ٱلْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَآ ۚ إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَءَايَـٰتٍ لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿٢٤﴾

(٢٤) އަދި ތިޔަބައިމީހުންނަށް ބިރުވެރިކުރުވުމުގެ ގޮތުންނާއި (ފައިދާއަށް) އުއްމީދުވެރި ކުރުވުމުގެ ގޮތުން، ވިދުވަރު ތިޔަބައިމީހުންނަށް ދެއްކެވުމާއި، ބިންގަނޑު މަރުވުމަށްފަހު އުޑުން ފެން ވެއްސަވައި، އެ ފެނުގެ ސަބަބުން އެ ބިން އަލުން ދިރުއްވާކަން ވެސް، އެކަލާނގެ ކުދުރަތުންވަންތަކަމުގެ ހެކިތަކުގެ ތެރޭގައިވެއެވެ. ހަމަކަށަވަރުން، ވިސްނާބުއްދިވާބަޔަކަށް އެކަމުގައި ހެކިތަކެއްވާކަން ކަށަވަރެވެ.

وَمِنْ ءَايَـٰتِهِۦٓ أَن تَقُومَ ٱلسَّمَآءُ وَٱلْأَرْضُ بِأَمْرِهِۦ ۚ ثُمَّ إِذَا دَعَاكُمْ دَعْوَةً مِّنَ
ٱلْأَرْضِ إِذَآ أَنتُمْ تَخْرُجُونَ ﴿٢٥﴾

(٢٥) އަދި އެކަލާނގެ أمر ފުޅަށް، އުޑާއި ބިން قائم ވެ ހުރުންވެސް، އެކަލާނގެ ކުދުރަތުންވަންތަކަމުގެ ހެކިތަކުގެ ތެރޭގައިވެއެވެ. ދެން ބިމުގެ ތެރެއިން އެކަލާނގެ ތިޔަބައިމީހުން (ކަށްވަޅުތަކުން ނުކުމެވުމަށް) ގޮވައިލައްވައިފިނަމަ، އެހިނދު ކުއްލިއަކަށް ތިޔަބައިމީހުން ނުކުންނާނޫއެވެ.

وَلَهُۥ مَن فِى ٱلسَّمَـٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ ۖ كُلٌّ لَّهُۥ قَـٰنِتُونَ ﴿٢٦﴾

(٢٦) އަދި އުޑުތަކާއި، ބިމުގައިވާ ބައިވަރު މިލްކުވެރިޔާ ގެންވެސް، އެކަލާނގެއަށެވެ. އެ އެންމެން އެކަލާނގެއަށް ކިޔަމަންތެރިވެގެންވެއެވެ.

وَهُوَ ٱلَّذِى يَبْدَؤُا۟ ٱلْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُۥ وَهُوَ أَهْوَنُ عَلَيْهِ ۚ وَلَهُ ٱلْمَثَلُ ٱلْأَعْلَىٰ فِى
ٱلسَّمَـٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ ۚ وَهُوَ ٱلْعَزِيزُ ٱلْحَكِيمُ ﴿٢٧﴾

(٢٧) އަދި އެކަލާނގެއީ (ނަމޫނާ ނެތިއިން) خلق ތަކެތި އަލަށް އުފައްދަވައި ދެން އަނބުރާ އެ إعادة ކުރައްވާ ރަސްކަލާނގެއެވެ. އެކަމަކީ، އެކަލާނގެއަށް ފަސޭހަވާ ކަމެކެވެ. އުޑުތަކާއި ބިމުގައި އެންމެ މަތިވެރި مثال ވެސް އެކަލާނގެއަށެވެ. އަދި އެކަލާނގެއީ، عزيزވަންތަ، حكيم ވަންތަ ރަސްކަލާނގެއެވެ.

ضَرَبَ لَكُم مَّثَلًا مِّنْ أَنفُسِكُمْ ۖ هَل لَّكُم مِّن مَّا مَلَكَتْ أَيْمَـٰنُكُم مِّن شُرَكَآءَ
فِى مَا رَزَقْنَـٰكُمْ فَأَنتُمْ فِيهِ سَوَآءٌ تَخَافُونَهُمْ كَخِيفَتِكُمْ أَنفُسَكُمْ ۚ كَذَٰلِكَ
نُفَصِّلُ ٱلْـَٔايَـٰتِ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿٢٨﴾

(٢٨) އެކަލާނގެ ތިޔަބޭފުޅުންގެ نفس ތަކުން ތިޔަބޭފުޅުންނަށް مثال އެއް ޖެއްސެވިއެވެ. ތިޔަބޭފުޅުންނަށް ތިމަންރަސްކަލާނގެ ދެއްވި ތަކެތީގައި ބައިވެރިވާ ބަޔަކު ތިޔަބޭފުޅުންގެ އަޅުންގެ ތެރެއިން ވޭހެއްޔެވެ؟ ނޫން، ތިޔަބޭފުޅުން އެކަމުގައި ހަމަހަމަވެގެންވާ ހެއްޔެވެ؟ ތިޔަބޭފުޅުންގެ އެއްބަޔަކު އަނެއްބަޔަކަށް ބިރުގަންނަ ފަދައިން، އެއަޅުންނާ ތިޔަބޭފުޅުން ބިރުގަންނަވާ ހެއްޔެވެ؟ މިފަދައިން ތިމަންރަސްކަލާނގެ آية ތައް تفصيل ކޮށްދެއްވަނީ ޢަޤުލުވެރިންނަށެވެ.

بَلِ ٱتَّبَعَ ٱلَّذِينَ ظَلَمُوٓا۟ أَهْوَآءَهُم بِغَيْرِ عِلْمٍ ۖ فَمَن يَهْدِى مَنْ أَضَلَّ ٱللَّهُ ۖ
وَمَا لَهُم مِّن نَّـٰصِرِينَ ﴿٢٩﴾

(٢٩) އަދި ޔާރަސޫލާ! އަނިޔާވެރިވި މީހުން ނުދަންނަތިބެ، އެމީހުންގެ އަމިއްލަ އެދުމަކަށް تبع ވީއެވެ. ފަހެ، الله މަގުފުރެއްދެވި މީހަކަށް ތެދުމަގު ދައްކާނީ ކާކުހެއްޔެވެ؟ އަދި އެމީހުންނަށް نصر ދޭނޭ އެއްވެސް ބަޔަކު ނުވެއެވެ.

فَأَقِمْ وَجْهَكَ لِلدِّينِ حَنِيفًا ۚ فِطْرَتَ ٱللَّهِ ٱلَّتِى فَطَرَ ٱلنَّاسَ عَلَيْهَا ۚ لَا تَبْدِيلَ
لِخَلْقِ ٱللَّهِ ۚ ذَٰلِكَ ٱلدِّينُ ٱلْقَيِّمُ وَلَـٰكِنَّ أَكْثَرَ ٱلنَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٣٠﴾

(٣٠) ފަހެ، باطل މަގުން އެއްކިބާވެ، حق ގެ މަގަށް تبع ވެގެންވާ حال، ކަލޭގެފާނުގެ މޫނުފުޅު إسلام دين އާ ކުރިމަތި ކުރައްވާށެވެ! އެއީ މީސްތަކުން އެ فطرة އެއްގެ މައްޗަށް އުފެއްދެވި الله ގެ فطرة އެވެ. الله އުފެއްދެވި އުފެއްދެވުމަކަށް ބަދަލެއް ގެނައުމެއް ނެތެވެ. ސީދާވެގެންވާ دين އަކީ އެއީއެވެ. އެހެންނަމަވެސް، މީސްތަކުންކުރެ ގިނަމީހުން (އެކަމެއް) ނުދަނެތެވެ.

۞ مُنِيبِينَ إِلَيْهِ وَٱتَّقُوهُ وَأَقِيمُوا۟ ٱلصَّلَوٰةَ وَلَا تَكُونُوا۟ مِنَ ٱلْمُشْرِكِينَ ﴿٣١﴾

(٣١) އެކަލާނގެއަށް ތިޔަބޭފުޅުން توبة ވެ، رجوع ވާ حال ގައެވެ. އަދި އެކަލާނގެއަށް ތިޔަބޭފުޅުން تقوى ވެރިވާށެވެ! އަދި ތިޔަބޭފުޅުން ނަމާދު قائم ކުރާށެވެ! އަދި مشرك ންގެ

ތެރެއިން މުޝްރިކުން ނުވާށެވެ!

مِنَ ٱلَّذِينَ فَرَّقُواْ دِينَهُمْ وَكَانُواْ شِيَعًا ۖ كُلُّ حِزْبٍ بِمَا لَدَيْهِمْ فَرِحُونَ ﴿٣٢﴾

(٣٢) އެއުރެންގެ دين ބައިބައިކޮށް، ބައިބަޔަށް ކުދިކުދިވި މީހުންގެ ތެރެއިން (މުޝްރިކުން ނުވާށެވެ!) ކޮންމެ ބަޔަކުވެސް އެއުރެންގެ ގާތުގައިވާ ގޮތާމެދު އުފާކުރާކުރާ ބައެކެވެ.

وَإِذَا مَسَّ ٱلنَّاسَ ضُرٌّ دَعَوْاْ رَبَّهُم مُّنِيبِينَ إِلَيْهِ ثُمَّ إِذَآ أَذَاقَهُم مِّنْهُ رَحْمَةً إِذَا
فَرِيقٌ مِّنْهُم بِرَبِّهِمْ يُشْرِكُونَ ﴿٣٣﴾

(٣٣) އަދި މީސްތަކުންނަށް ދަތި حال އެއް ޖެހިއްޖެނަމަ، އެއުރެންގެ ވެރި ރަސްކަލާނގެއަށް توبة ވެ، رجوع ވާ حال، دعاء ކުރެތެވެ. ދެން އެއުރެންނަށް އެކަލާނގެ حضرة ން رحمة އެއްގެ ރަހަ ދައްކަވައިފިނަމަ، އެހިނދު އޭގެތެރެއިން ބައެއް އެއުރެންގެ ވެރިރަސްކަލާނގެއަށް شريك ކުރެތެވެ.

لِيَكْفُرُواْ بِمَآ ءَاتَيْنَاهُمْ ۚ فَتَمَتَّعُواْ فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ ﴿٣٤﴾

(٣٤) އެއުރެންނަށް މިވަންހަނާކަލާނގެ ދެއްވި نعمة އަށް كافرވުމަށްޓަކައެވެ. ފަހެ، މިޔަބައިމީހުން (ދުނިޔޭގެ ވަގުތީ ލަޒަތުން) އަރާމު ލިބިގަންނާށެވެ! ފަހެ، ނިކަންހުރޭ މިޔަބައިމީހުންނަށް (އޭގެ ނަތީޖާ) އެނގޭ ހުށްޓެވެ.

أَمْ أَنزَلْنَا عَلَيْهِمْ سُلْطَانًا فَهُوَ يَتَكَلَّمُ بِمَا كَانُواْ بِهِۦ يُشْرِكُونَ ﴿٣٥﴾

(٣٥) ނުވަތަ މިވަންހަނާކަލާނގެއަށް އެއުރެން شريك ކުރުމަށް ބުނާ حجّة އެއް މިވަންހަނާކަލާނގެ އެއުރެންގެ މައްޗަށް ބާވައިލެއްވީ ހެއްޔެވެ؟

وَإِذَآ أَذَقْنَا ٱلنَّاسَ رَحْمَةً فَرِحُواْ بِهَا ۖ وَإِن تُصِبْهُمْ سَيِّئَةٌۢ بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ إِذَا
هُمْ يَقْنَطُونَ ﴿٣٦﴾

(٣٦) އަދި މިވަންހަނާކަލާނގެ މީސްތަކުންނަށް رحمة އެއްގެ ރަހަ ދައްކަވައިފިނަމަ، އެއާމެދު އެއުރެން އުފާކުރެތެވެ. އަދި އެއުރެންގެ އަތްތަކުން އިސްކުރި ކަންތައްތަކެއްގެ ސަބަބުން، އެއުރެންނަށް ނުބައިކަމެއް ދިމާވެއްޖެނަމަ، އެހިނދު އުންމީދު ކަނޑައިލާ ބައެއް ކަމުގައި އެއުރެންވެއެވެ.

أَوَلَمۡ يَرَوۡاْ أَنَّ ٱللَّهَ يَبۡسُطُ ٱلرِّزۡقَ لِمَن يَشَآءُ وَيَقۡدِرُۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَأٓيَٰتٖ لِّقَوۡمٖ
يُؤۡمِنُونَ ﴿٣٧﴾

(٣٧) ހަމަކަށަވަރުން، الله، އެކަލާނގެ އިރާދަފުޅުވާ މީހަކަށް رزق ތަނަވަސްކޮށް ކުޑަކޮށްދެއްވައި، ދެއި (އެކަލާނގެ އިރާދަފުޅުވާ މީހަކަށް رزق ދަތިކޮށްދެއްވާކަން) އެއުރެން ނުދަންނަނީ ހެއްޔެވެ؟ ހަމަކަށަވަރުން، إيمان ވާ ބަޔަކަށް އެކަލާނގެ ހެކިތަކެއްވާކަން ކަށަވަރެވެ.

فَـَٔاتِ ذَا ٱلۡقُرۡبَىٰ حَقَّهُۥ وَٱلۡمِسۡكِينَ وَٱبۡنَ ٱلسَّبِيلِۚ ذَٰلِكَ خَيۡرٞ لِّلَّذِينَ يُرِيدُونَ
وَجۡهَ ٱللَّهِۖ وَأُوْلَٰٓئِكَ هُمُ ٱلۡمُفۡلِحُونَ ﴿٣٨﴾

(٣٨) ފަހެ، ތިމާގެ ގާތްތިމާއަށާއި، مسكين އަށާއި، ދަތުރުވެރިޔާއަށާއި، (މިއިން ކޮންމެ މީހަކަށް) އެމީހެއްގެ حق ދޭށެވެ! الله ގެ وجه ފުޅު އެދިގެން އުޅޭ މީހުންނަށް އެގޮތް ހެޔޮކަން ބޮޑެވެ. އަދި ދިނުންތެރިވާ މީހުންނަކީ، ހަމަ އެއުރެންނެވެ.

وَمَآ ءَاتَيۡتُم مِّن رِّبٗا لِّيَرۡبُوَاْ فِيٓ أَمۡوَٰلِ ٱلنَّاسِ فَلَا يَرۡبُواْ عِندَ ٱللَّهِۖ وَمَآ ءَاتَيۡتُم مِّن
زَكَوٰةٖ تُرِيدُونَ وَجۡهَ ٱللَّهِ فَأُوْلَٰٓئِكَ هُمُ ٱلۡمُضۡعِفُونَ ﴿٣٩﴾

(٣٩) އަދި މީސްތަކުންގެ މުދަލުން ربا ގެ ގޮތުގައި އިތުރުވުމަށްޓަކައި ތިޔަބައިމީހުން ދިން އެއްޗެއް، الله ގެ حضرة ގައި އިތުރުވެގެން ނުދާނެތެވެ. އަދި الله ގެ وجه ފުޅު އެދިގެން زكاة ގެ ގޮތުން ތިޔަބައިމީހުން ދިން އެއްޗަކާމެދު (ދަންނާށެވެ!) އިތުރުކުރާ ބަޔަކީ ހަމަ އެއުރެންނެވެ.

ٱللَّهُ ٱلَّذِي خَلَقَكُمۡ ثُمَّ رَزَقَكُمۡ ثُمَّ يُمِيتُكُمۡ ثُمَّ يُحۡيِيكُمۡۖ هَلۡ مِن شُرَكَآئِكُم
مَّن يَفۡعَلُ مِن ذَٰلِكُم مِّن شَيۡءٖۚ سُبۡحَٰنَهُۥ وَتَعَٰلَىٰ عَمَّا يُشۡرِكُونَ ﴿٤٠﴾

(٤٠) ތިޔަބައިމީހުން ހެއްދެވީ، ދެން ތިޔަބައިމީހުންނަށް رزق ދެއްވައި، ދެން ތިޔަބައިމީހުން މަރުގެންނެވައި، ދެން ތިޔަބައިމީހުން އަލުން ދިރުއްވާނީ الله އެވެ. ތިޔަބައިމީހުންގެ شريك ންގެ ތެރޭގައިން މިއިން އެއްވެސްކަމެއްކުރާ މީހަކު ވޭތޯއެވެ؟ އެއުރެން شريك ކުރާ ކަންތައްތަކުން އެކަލާނގެ ހުސްطاهرވަންތައެވެ، މަތިވެރިވެ ވޮޑިގެންވެއެވެ.

ظَهَرَ ٱلۡفَسَادُ فِي ٱلۡبَرِّ وَٱلۡبَحۡرِ بِمَا كَسَبَتۡ أَيۡدِي ٱلنَّاسِ لِيُذِيقَهُم بَعۡضَ ٱلَّذِي
عَمِلُواْ لَعَلَّهُمۡ يَرۡجِعُونَ ﴿٤١﴾

(٤١) މީސްތަކުންގެ އަތްތަކުން ހިންގައިގަތް ކަންތަކުގެ ސަބަބުން، އެއްގަމާއި ކަނޑުގައި
ނުބައިކަން ފާޅުވެއްޖެއެވެ. އެއުރެން ކުރި ބައެއް عمل ގެ ރަހަ އެއުރެންނަށް ދެއްކެވުމަށެވެ.
(އެއީ) އެއުރެން (توبة ވެ) رجوع ވުމަށްޓަކައެވެ.

قُلْ سِيرُوا۟ فِى ٱلْأَرْضِ فَٱنظُرُوا۟ كَيْفَ كَانَ عَـٰقِبَةُ ٱلَّذِينَ مِن قَبْلُ ۚ كَانَ أَكْثَرُهُم مُّشْرِكِينَ ﴿٤٢﴾

(٤٢) ކަލޭގެފާނު ވިދާޅުވާށެވެ! ތިޔަބައިމީހުން ބިމުގައި ދަތުރުފަތުރުކުރައްވާށެވެ! ދެން
ކުރީން އުޅުނު މީހުންގެ ނިމުންއައީ ކޮންފަދައަކުންތޯ ތިޔަބައިމީހުން ބަލައި ވިސްނާށެވެ!
އޭގެތެރެއިން ގިނަމީހުން مشرك ން ކަމުގައިވީއެވެ.

فَأَقِمْ وَجْهَكَ لِلدِّينِ ٱلْقَيِّمِ مِن قَبْلِ أَن يَأْتِىَ يَوْمٌ لَّا مَرَدَّ لَهُۥ مِنَ ٱللَّهِ ۖ يَوْمَئِذٍ يَصَّدَّعُونَ ﴿٤٣﴾

(٤٣) ފަހެ (އެއްވެސް މީހަކަށް) الله ގެ حضرة ން ރައްދުކުރެއްވުމެއްނުވާ ދުވަހެއް
އައުމުގެކުރިން، ކަލޭގެފާނުގެ މޫނުމަތި ސީދާވެގެންވާ دين އަށް ކުރިމަތިކުރައްވާށެވެ! އެދުވަހުން
އެއުރެން (ދެބައިބައެއް) ބައިވެގެންދާނެތެވެ.

مَن كَفَرَ فَعَلَيْهِ كُفْرُهُۥ ۖ وَمَنْ عَمِلَ صَـٰلِحًا فَلِأَنفُسِهِمْ يَمْهَدُونَ ﴿٤٤﴾

(٤٤) كافرވީ މީހާ (ދަންނާށެވެ!) ފަހެ، އޭނާގެ كافرކަން ހުންނާނީ، އޭނާގެ މައްޗަށެވެ. އަދި
صالح عمل ކުރިމީހުން (ދަންނާށެވެ!) ފަހެ، އެއުރެންގެ نفس ތަކަށްޓަކައި އެއުރެން މަގު ހޯދައެވެ.

لِيَجْزِىَ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّـٰلِحَـٰتِ مِن فَضْلِهِۦٓ ۚ إِنَّهُۥ لَا يُحِبُّ ٱلْكَـٰفِرِينَ ﴿٤٥﴾

(٤٥) (އެއީ) إيمان ވެ، صالح عمل ތައް ކުރިމީހުންނަށް އެކަލާނގެ فضل ވަންތަކަމުން އެއުރެންނަށް
ޖަޒާ ދެއްވުމަށްޓަކައެވެ. ހަމަކަށަވަރުން، އެކަލާނގެ، كافرންނަށް ލޯބިވެވޮޑިގެން ނުވެއެވެ.

وَمِنْ ءَايَـٰتِهِۦٓ أَن يُرْسِلَ ٱلرِّيَاحَ مُبَشِّرَٰتٍ وَلِيُذِيقَكُم مِّن رَّحْمَتِهِۦ وَلِتَجْرِىَ ٱلْفُلْكُ بِأَمْرِهِۦ وَلِتَبْتَغُوا۟ مِن فَضْلِهِۦ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٤٦﴾

(٤٦) އުފާވެރިކަމުގެ خبرދިނުމުގެ ގޮތުގައި، ވައިރޯޅި ފޮނުއްވުމަކީ އެއީ، އެކަލާނގެ
ކުދުރަތުގެ ހެއްކަތަކުގެ ތެރެއިންވާ ކަމެކެވެ. (އެއީ) ތިޔަބައިމީހުންނަށް އެކަލާނގެ رحمة ގެ

ބަލަ ދެއްކެވުމަށާއި، އެކަލާނގެ أمر ފުޅުގައި އުޅަނދުފަހަރު ދުއްވުމަށާއި، އެކަލާނގެ فضل
ވަންތަކަމުން ތިޔަބައިމީހުން އެދިގަތުމަށާއެވެ. އަދި ތިޔަބައިމީހުން شكر ވެރިވުމަށްޓަކައެވެ.

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مِن قَبْلِكَ رُسُلاً إِلَىٰ قَوْمِهِمْ فَجَآءُوهُم بِٱلْبَيِّنَٰتِ فَٱنتَقَمْنَا مِنَ
ٱلَّذِينَ أَجْرَمُوا۟ ۖ وَكَانَ حَقًّا عَلَيْنَا نَصْرُ ٱلْمُؤْمِنِينَ ﴿٤٧﴾

(٤٧) ހަމަކަށަވަރުން، ކަލޭގެފާނުގެ ކުރިންވެސް އަޅަގަނޑުމެންގެ قوم ތަކުންގެ ގާތަށް
ތިމަންރަސްކަލާނގެ رسول ން ފޮނުއްވީމެވެ. ފަހެ، އެބޭކަލުން އެއުރެންގެ ގާތަށް ވަޑައިގަތީ،
ފާޅުވެގެންވާ ހެކިތަކާއިގެންނެވެ. ފަހެ (އެބޭކަލުން ދޮގުކުރި) ފާފަވެރި މީހުންގެ ކިބައިން
ތިމަންރަސްކަލާނގެ ބަދަލު ހިފެވީމެވެ. އަދި مؤمن ންނަށް نصر ދެއްވުމަކީ، ތިމަންރަސްކަލާނގެ
މައްޗަށް ލާޒިމު حق އެއް ކަމުގައިވެއެވެ.

ٱللَّهُ ٱلَّذِى يُرْسِلُ ٱلرِّيَٰحَ فَتُثِيرُ سَحَابًا فَيَبْسُطُهُۥ فِى ٱلسَّمَآءِ كَيْفَ يَشَآءُ وَيَجْعَلُهُۥ
كِسَفًا فَتَرَى ٱلْوَدْقَ يَخْرُجُ مِنْ خِلَٰلِهِۦ ۖ فَإِذَآ أَصَابَ بِهِۦ مَن يَشَآءُ مِنْ عِبَادِهِۦٓ
إِذَا هُمْ يَسْتَبْشِرُونَ ﴿٤٨﴾

(٤٨) الله އީ، ވައިރޯޅިތައް ފޮނުއްވައި، އަދި އެ ވައިރޯޅިތައް ވިލާތައް އުފުލައި، އަދި
އެކަލާނގެ އިރާދަކުރައްވާ ގޮތަކަށް އުޑުގައި އެ ވިލާތައް ފަތުރުއްވައި، އަދި އެ ވިލާތައް
ވަކިވަކިވެގެންދާ އެތިކޮޅުތަކެއް ކަމުގައި ހައްދަވާ ރަސްކަލާނގެއެވެ. ފަހެ، އެ ވިލާތަކުގެ
ތެރެއިން ވާރޭ ނިކުންނަނީ ތިބާއަށް ފެންނާނެއެވެ. ފަހެ، އެކަލާނގެ އަޅުތަކުންގެ ތެރެއިން
އެކަލާނގެ އިރާދަކުރައްވާ ބައެއްގެ މައްޗަށް އެ نعمة ދެއްވައިފިނަމަ، އެހިނދު ކުއްލިއަކަށް އެއުރެން
އުފާ حاصل ކުރަނީއެވެ.

وَإِن كَانُوا۟ مِن قَبْلِ أَن يُنَزَّلَ عَلَيْهِم مِّن قَبْلِهِۦ لَمُبْلِسِينَ ﴿٤٩﴾

(٤٩) އަދި ހަމަކަށަވަރުން އެއުރެންގެ މައްޗަށް ވާރޭ ވެއްސެވުމުގެ ކުރިން އެއުރެންވީ ނާއުއްމީދުވެ،
މާޔޫސްވެފައި ތިބިބައެއް ކަމުގައި އެއުރެންވީއެވެ.

فَٱنظُرْ إِلَىٰٓ ءَاثَٰرِ رَحْمَتِ ٱللَّهِ كَيْفَ يُحْىِ ٱلْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَآ ۚ إِنَّ ذَٰلِكَ لَمُحْىِ
ٱلْمَوْتَىٰ ۖ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ قَدِيرٌ ﴿٥٠﴾

(٥٠) ފަހެ، الله ގެ رحمة ގެ އަސަރުތަކަށް ދެކިބަލާށެވެ! ބިންގަނޑު މަރުވުމަށްފަހު،
(ވާރޭގެ ސަބަބުން) އެކަލާނގެ އެ ބިންގަނޑު ދިރުއްވަނީ ކިހިނެއްތޯ ބަލާށެވެ؟
ހަމަކަށަވަރުން، އެކަލާނގެއީ، މަރުވެފައިވާ މީހުން ދިރުއްވާ ރަސްކަލާނގެކަން ކަށަވަރެވެ.
އެކަލާނގެއީ، ކޮންމެ ކަމަކަށް ކުޅަދުންވަންތަ ރަސްކަލާނގެއެވެ.

وَلَئِنْ أَرْسَلْنَا رِيحًا فَرَأَوْهُ مُصْفَرًّا لَّظَلُّوا۟ مِنۢ بَعْدِهِۦ يَكْفُرُونَ ﴿٥١﴾

(٥١) (الله ފޮނުއްވި رحمة ގެ ސަބަބުން ބިމުންފެނުނު ހިރިގަސް ގަސްތަކުގެ މައްޗަށް)
ހަމަކަށަވަރުން، މިމީހުންނަށް ތިމަންރަސްކަލާނގެ ވައިރޯޅިއެއް ފޮނުއްވައި (އޭގެ ސަބަބުން) އެ ގަސްތައް
ފެނުނު، ރީނދޫކޮށްހުރިތަން އެމީހުންނަށް ފެނިއްޖެނަމަ، އޭގެފަހުން ވެސް އެމީހުން كافرވުމުގައި
ދެމިހުންނާނެކަން ކަށަވަރެވެ.

فَإِنَّكَ لَا تُسْمِعُ ٱلْمَوْتَىٰ وَلَا تُسْمِعُ ٱلصُّمَّ ٱلدُّعَآءَ إِذَا وَلَّوْا۟ مُدْبِرِينَ ﴿٥٢﴾

(٥٢) ފަހެ، ހަމަކަށަވަރުން، ކަލޭގެފާނަކަށް މަރުވެފައިވާ މީހުންނަކަށް އަޑު އިއްވައެއްނުދެވޭނެއެވެ.
އަދި ބީރު މީހުންނަކަށް އެމީހުން ފުރަގަސްދީ ދާނަމަ، ކަލޭގެފާނު ގޮވައިލައްވާ އަޑު
އިއްވައެއްނުދެވޭނެއެވެ.

وَمَآ أَنتَ بِهَـٰدِ ٱلْعُمْىِ عَن ضَلَـٰلَتِهِمْ ۖ إِن تُسْمِعُ إِلَّا مَن يُؤْمِنُ بِـَٔايَـٰتِنَا فَهُم مُّسْلِمُونَ ﴿٥٣﴾

(٥٣) އަދި ކަނުމީހުންނަށް (އެބަހީ: މަގުފުރެދުމުން ކަނުވެފައިވާ މީހުންނަށް) އެމީހުންގެ
މަގުފުރެދުމުން އެއްކިބާ ކުރައްވައި، (ތެދުމަގު ދައްކަވާ) هادى އަކު ކަމުގައި ކަލޭގެފާނު
ނުވެއެވެ. ތިމަންރަސްކަލާނގެ آية ތަކަށް إيمان ވާ ބަޔަކު މެނުވީ، ކަލޭގެފާނަކަށް
އިއްވައެއްނުދެވޭނެއެވެ. ފަހެ، އެމީހުންނީ، الله އަށް ކިޔަމަންވާ މީހުންނެވެ.

۞ ٱللَّهُ ٱلَّذِى خَلَقَكُم مِّن ضَعْفٍ ثُمَّ جَعَلَ مِنۢ بَعْدِ ضَعْفٍ قُوَّةً ثُمَّ جَعَلَ مِنۢ
بَعْدِ قُوَّةٍ ضَعْفًا وَشَيْبَةً ۚ يَخْلُقُ مَا يَشَآءُ ۖ وَهُوَ ٱلْعَلِيمُ ٱلْقَدِيرُ ﴿٥٤﴾

(٥٤) ބަލިކަށިކަމުގެ ތެރެއިން ތިޔަބައިމީހުން ހެއްދެވި ކަލާނގެއީ، الله އެވެ.
ދެން ބަލިކަށިކަމަށްފަހު، ބާރުވެރިކަމެއް ދެއްވައި ބާރުވެރިކަމަށްފަހު ބަލިކަށިކަމާއި، ދުވަސްވުމުގެ ބުޑުކަމާއި،
ނިކަމެތިކަން ދެއްވީވެސް އެކަލާނގެއެވެ. އެކަލާނގެ އިރާދަކުރައްވާ އެއްޗެއް އެކަލާނގެ
ހައްދަވައެވެ. އަދި އެކަލާނގެއީ، ޢިލްމުވެރި ކުޅަދުންވަންތަ ރަސްކަލާނގެއެވެ.

وَيَوْمَ تَقُومُ ٱلسَّاعَةُ يُقْسِمُ ٱلْمُجْرِمُونَ مَا لَبِثُوا۟ غَيْرَ سَاعَةٍ ۚ كَذَٰلِكَ كَانُوا۟
يُؤْفَكُونَ ﴿٥٥﴾

(٥٥) قيامة ގެ ވަގުތު ޖެހޭ ދުވަހު ކުޑަ ރިނދުކޮޅަކަށްވުރެ އެއުރެން (ދުނިޔޭގައި ނުވަތަ ކަށްވަޅުގައި) ނުތިބޭކަމަށް، ކުށްވެރިން ހުވާކުރާނެތެވެ. (ދުނިޔޭގައި) އެއުރެން حق ން އެއްކިބާވާ ކަމުގައިވީ އެފަދައިންނެވެ.

وَقَالَ ٱلَّذِينَ أُوتُوا۟ ٱلْعِلْمَ وَٱلْإِيمَـٰنَ لَقَدْ لَبِثْتُمْ فِى كِتَـٰبِ ٱللَّهِ إِلَىٰ يَوْمِ ٱلْبَعْثِ ۖ
فَهَـٰذَا يَوْمُ ٱلْبَعْثِ وَلَـٰكِنَّكُمْ كُنتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿٥٦﴾

(٥٦) އަދި އެބަޔަކަށް علم އާއި، إيمان ކަން ލިބިގެންވާ މީހުން ބުނާނެތެވެ. އަތުން ދިރުއްވާނޭ ދުވަހާ ހަމައަށް الله ކަނޑައަޅުއްވާފައިވާގޮތުގެމަތިން ހަމަކަށަވަރުން، ތިޔަބައިމީހުން ތިބެއްޖެމުއެވެ. ފަހެ، މިއީ އެދުވަސް ދިރުއްވައި ފޮނުއްވާ ދުވަހެވެ. އެހެންނަމަވެސް ތިޔަބައިމީހުން (އެކަން) ނުދަންނަ ކަމުގައެވެ.

فَيَوْمَئِذٍ لَّا يَنفَعُ ٱلَّذِينَ ظَلَمُوا۟ مَعْذِرَتُهُمْ وَلَا هُمْ يُسْتَعْتَبُونَ ﴿٥٧﴾

(٥٧) ފަހެ، އެދުވަހުން އަނިޔާވެރިންނަކަށް އެއުރެން ދައްކާ عذر އަކުން މަންފާއެއް ނުކުރާނެތެވެ. އަދި ހިތްހަމަކަން އެނބުރި ދިއުމަކަށް، އެއުރެންނަކަށް ފުރުޞަތު ނުދެއްވޭނެހުއްޓެވެ.

وَلَقَدْ ضَرَبْنَا لِلنَّاسِ فِى هَـٰذَا ٱلْقُرْءَانِ مِن كُلِّ مَثَلٍ ۚ وَلَئِن جِئْتَهُم بِـَٔايَةٍ لَّيَقُولَنَّ
ٱلَّذِينَ كَفَرُوٓا۟ إِنْ أَنتُمْ إِلَّا مُبْطِلُونَ ﴿٥٨﴾

(٥٨) ހަމަކަށަވަރުން، މިމީސްތަކުންނަށްޓަކައި މި قرآن ގައި މިސާލުތަކުންނަކުން ހުރިހާ ބާވަތެއްގެ مثال ޖެއްސެވީމުއެވެ. އަދި އެއުރެންގެ ގާތަށް معجزة އަކާއިގެން ކަލޭގެފާނު ވަޑައިގެންފިނަމަވެސް، كافرވީ މީހުން ބުނާނެކަން ކަށަވަރެވެ. باطل ގެ أهل ވެރިން ކަމުގައި ފިޔަވައި ތިޔަބައިމީހުން ނުވަމުއެވެ.

كَذَٰلِكَ يَطْبَعُ ٱللَّهُ عَلَىٰ قُلُوبِ ٱلَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٥٩﴾

(٥٩) (الله ގެ އެއްކަލަޑުވަންތަކަން) ނުދަންނަ މީހުންގެ ހިތްތަކުގައި، الله ސިއްކަގައްސަވަނީ
އެފަދައިންނެވެ.

فَٱصۡبِرۡ إِنَّ وَعۡدَ ٱللَّهِ حَقّٞۖ وَلَا يَسۡتَخِفَّنَّكَ ٱلَّذِينَ لَا يُوقِنُونَ ٦٠

(٦٠) ފަހެ، ކަލޭގެފާނު ކެތްކުރައްވާށެވެ! ހަމަކަށަވަރުން، الله ގެ وعد ތެދެއް حق ވެއެވެ.
އަދި إيمان ނުވާ މީހުން (ދައްކާ ވާހަކަތަކުން) ކަލޭގެފާނުގެ ކެތްތެރިކަން ކަސަޅައިލިޔަ
ނުދެއްވާށެވެ!